

Ekonomikas ministrija

REGULĒJUMS KOMPLEKSU UN SAISTĪTU TŪRISMA PAKLPOJUMU JOMĀ

Madara Lūka,
Ekonomikas ministrijas
Nozaru politikas departamenta
vecākā referente

Ieva Baldiņa – Brūklīte
Patērētāju tiesību aizsardzības centra
Patērētāju tiesību uzraudzības departamenta
direktore/iestādes direktora vietniece

28.05.2019

Ekonomikas ministrija

Būtiskākie grozījumi kompleksu tūrisma pakalpojumu regulējumā

Patērētāju tiesību aizsardzības centrs

1. **Jauna definīcija** kompleksam tūrisma pakalpojumam
2. Jauns pakalpojuma veids – **saistīts tūrisma pakalpojums**
3. **Speciālas atļaujas (licences) ieviešana** tūrisma aģentam un tūrisma operatoram
4. PTAC **datubāzes** izveidošana tūrisma aģentiem, operatoriem un saistīto pakalpojumu sniedzējiem
5. Jauna sistēma **nodrošinājuma** aprēķinam un uzraudzībai
6. Jaunas funkcijas un papildu **kapacitāte PTAC** nozares uzraudzībai

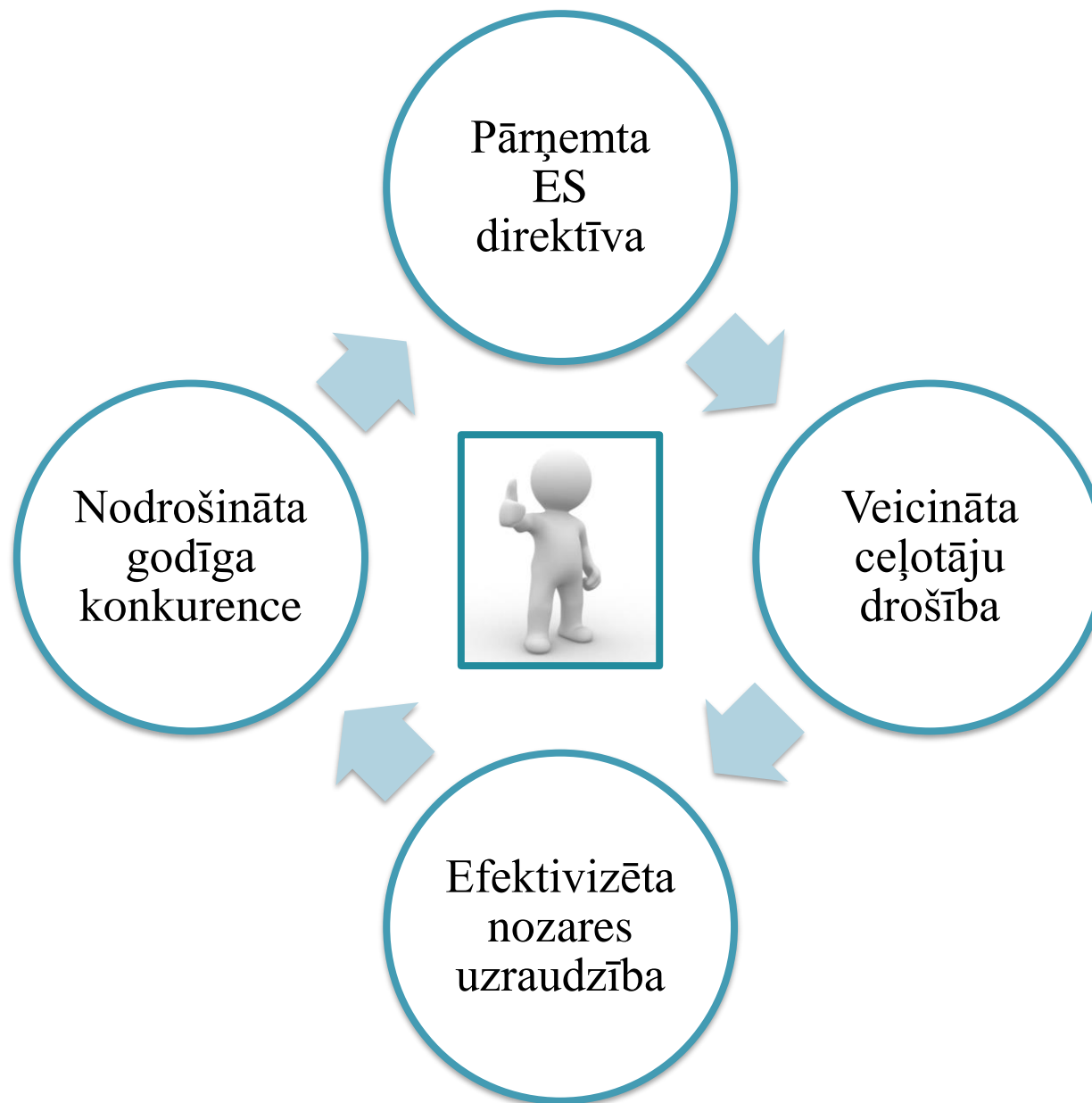

Ekonomikas ministrija

Kāpēc jauns regulējums?

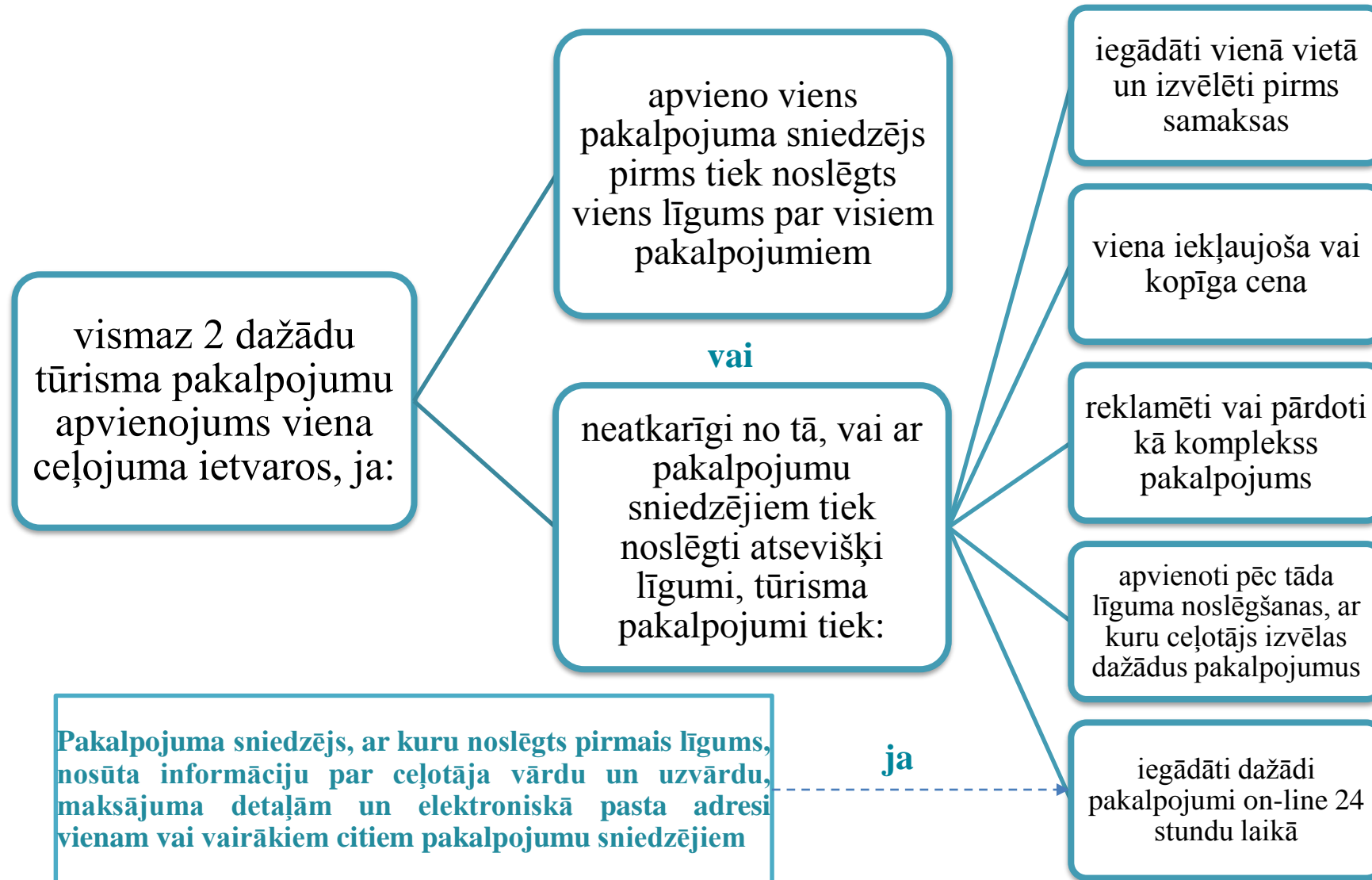

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

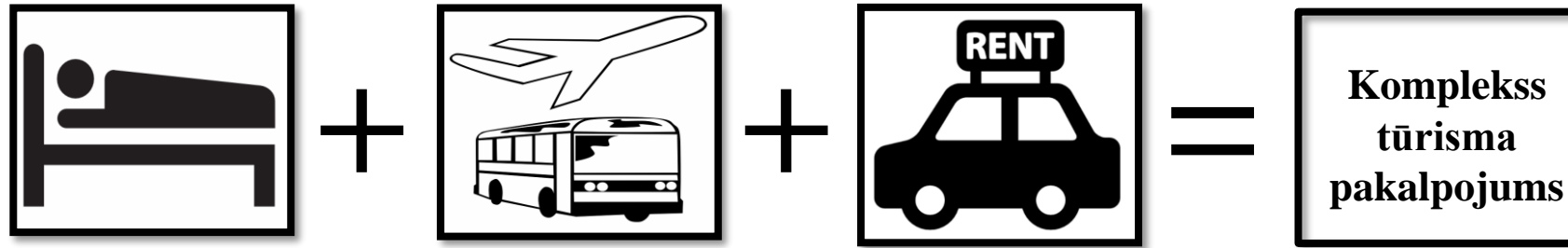

Kompleksais tūrisma pakalpojums

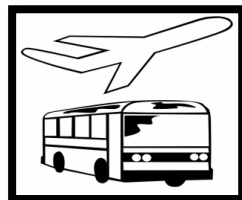

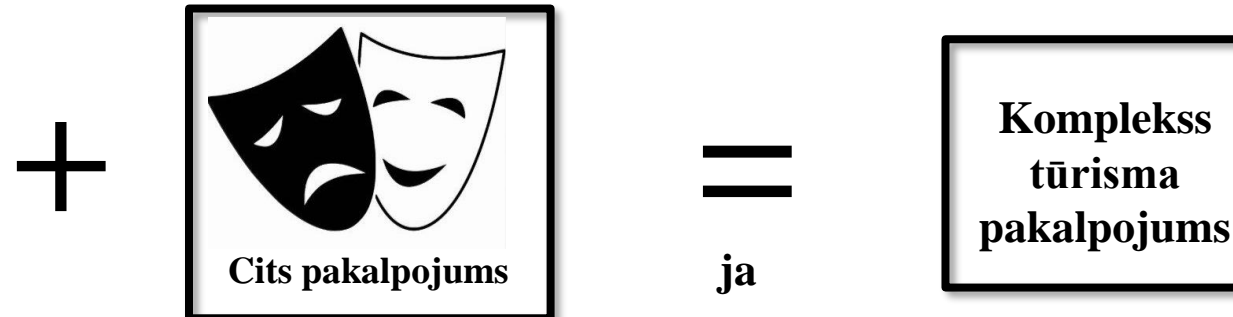
Kompleksā tūrisma pakalpojuma veidošana

vai

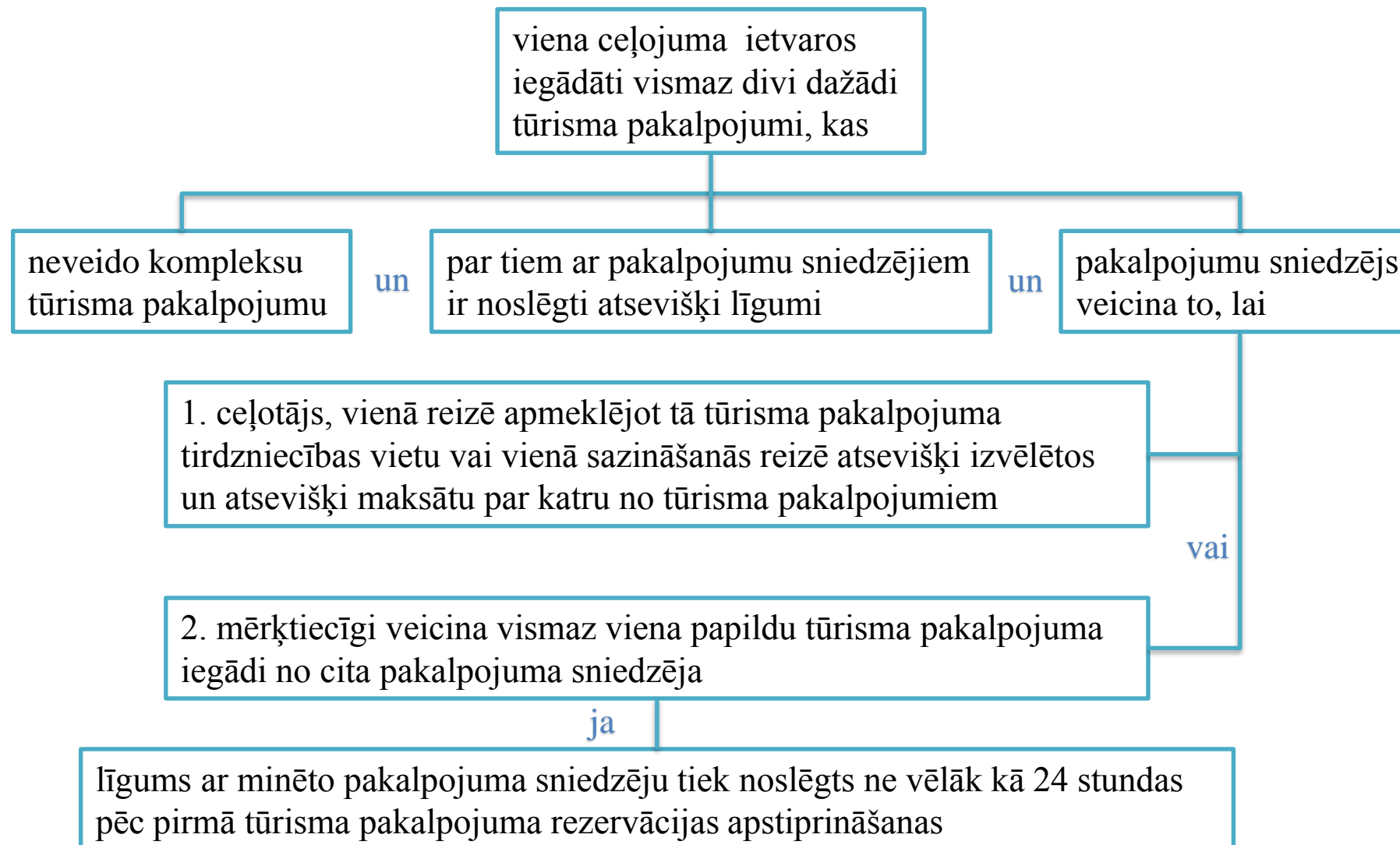
vai

Cits pakalpojums veido nozīmīgu daļu no kopējā pakalpojuma vērtības

Saistītais tūrisma pakalpojums

Ekonomikas ministrija

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Kas es esmu?

Ekonomikas ministrija

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

**Vai es piedāvāju
vairāk kā vienu
pakalpojumu?**

NĒ

**Neesmu
tūrisma
operators**

JĀ

**Atsevišķi tūrisma pakalpojumi, piemēram,
tikai avio biļešu iegāde, tikai viesnīcu
rezervācija vai tikai auto iznomāšana,
nav komplekss tūrisma pakalpojums.**

Ekonomikas ministrija

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

**Vai es piedāvāju
vismaz divus dažādus
pakalpojumus?**

NĒ

**Neesmu
tūrisma
operators**

JĀ

**Divu dažādu transporta līdzekļu
pakalpojumu piedāvāšana (piemēram avio
biļete + autobusa biļete) nav komplekss
tūrisma pakalpojums**

Ekonomikas ministrija

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

**Vai es piedāvāju visus
pakalpojumus viena
ceļojuma ietvaros?**

NĒ

**Neesmu
tūrisma
operators**

JĀ

Atsevišķi pārdoti pakalpojumi dažādiem
mērķiem (vairākiem ceļojumiem) nav
komplekss tūrisma pakalpojums

Ekonomikas ministrija

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

**Vai pakalpojumos ietilpst
tikai tūristu mītne, pasažieru
pārvadāšana vai mehānisko
transportlīdzekļu noma?**

NĒ

JĀ

> 25%

**Vai kāds cits
pakalpojums veido
nozīmīgu daļu no kopējās
pakalpojumu vērtības?**

JĀ

NĒ

**Neesmu
tūrisma
operators**

Mehāniskais transporta līdzeklis - pašgājējs transportlīdzeklis, kas pārvietojas pa ceļu ar savu enerģiju (tai skaitā traktortehnika un trolejbuss), izņemot sliežu transportlīdzekļus

Ekonomikas ministrija

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Vai mani piedāvātie
pakalpojumi aptver laika
posmu, kas ir ilgāks par
24h vai arī tajā ir iekļauta
tūristu mītne?

NĒ

**Neesmu
tūrisma
operators**

JĀ

Vienas dienas ekskursijas bez
nakšņošanas nav komplekss
tūrisma pakalpojums

Ekonomikas ministrija

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

**Vai es tūrisma pakalpojumus
piedāvāju regulāri, jebkurai
ceļotāju grupai un ar mērķi
gūt peļņu?**

NĒ

**Neesmu
tūrisma
operators**

JĀ

i

**Ja es kompleksus tūrisma pakalpojumus
pārdodu tikai atsevišķos gadījumos, bez
peļņas gūšanas nolūka un tikai ierobežotai
ceļotāju grupai es neesmu tūrisma operators**

Ekonomikas ministrija

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Vai es pārdodu tūrisma pakalpojumus pa tiešo ceļotājam, pārdodu tos caur tūrisma aģentūru, vai pārdodu tos citam tūrisma operatoram?

NĒ

Neesmu tūrisma operators

JĀ

Ja es sniedzu pakalpojumus, pamatojoties uz vispārēju līgumu par darījuma braucienu (komandējumu) rīkošanu, personai, kas darbojas tikai savas saimnieciskās vai profesionālās darbības ietvaros, es neesmu tūrisma operators.

Ekonomikas ministrija

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

**Vai par pakalpojumu sniegšanu
es noslēdzu līgumu ar ceļotāju
(pa tiešo vai caur citu tūrisma
komersantu)?**

NĒ

JĀ

**Neesmu
tūrisma
operators**

Ja es pārdodu savus pakalpojumus citam tūrisma operatoram uz pirkuma (nevis pilnvarojuma) līguma pamata un man ir noslēgts līgums tikai ar operatoru, bet ar ceļotājiem līgumus es neslēdzu, es neesmu tūrisma operators

Ekonomikas ministrija

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

**Vai par visu pakalpojumu
sniegšanu tiek noslēgts viens
kopīgs līgums ar ceļotāju?**

JĀ

NĒ

**Vai līgumu es slēdzu
savā vārdā?**

JĀ

**Esmu tūrisma
operators**

NĒ

**Neesmu
tūrisma
operators**

**Esmu tūrisma
aģents**

Ekonomikas ministrija

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

**Vai visi līgumi tiek noslēgti vienā
pārdošanas vietas (t.sk. mājas
lapas) apmeklējuma reizē?**

JĀ

NĒ

**Vai par visiem
pakalpojumiem
ceļotājs maksā tikai
man?**

JĀ

**Esmu tūrisma
operators**

NĒ

**Neesmu
tūrisma
operators**

**Esmu saistītu
tūrisma
pakalpojumu
sniedzējs**

Ekonomikas ministrija

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

**Ja līgumi tiek slēgti ar katru
pakalpojumu sniedzēju
atsevišķi, vai ar mani tiek
noslēgts pirmais līgums**

JĀ

NĒ

**Neesmu
tūrisma
operators**

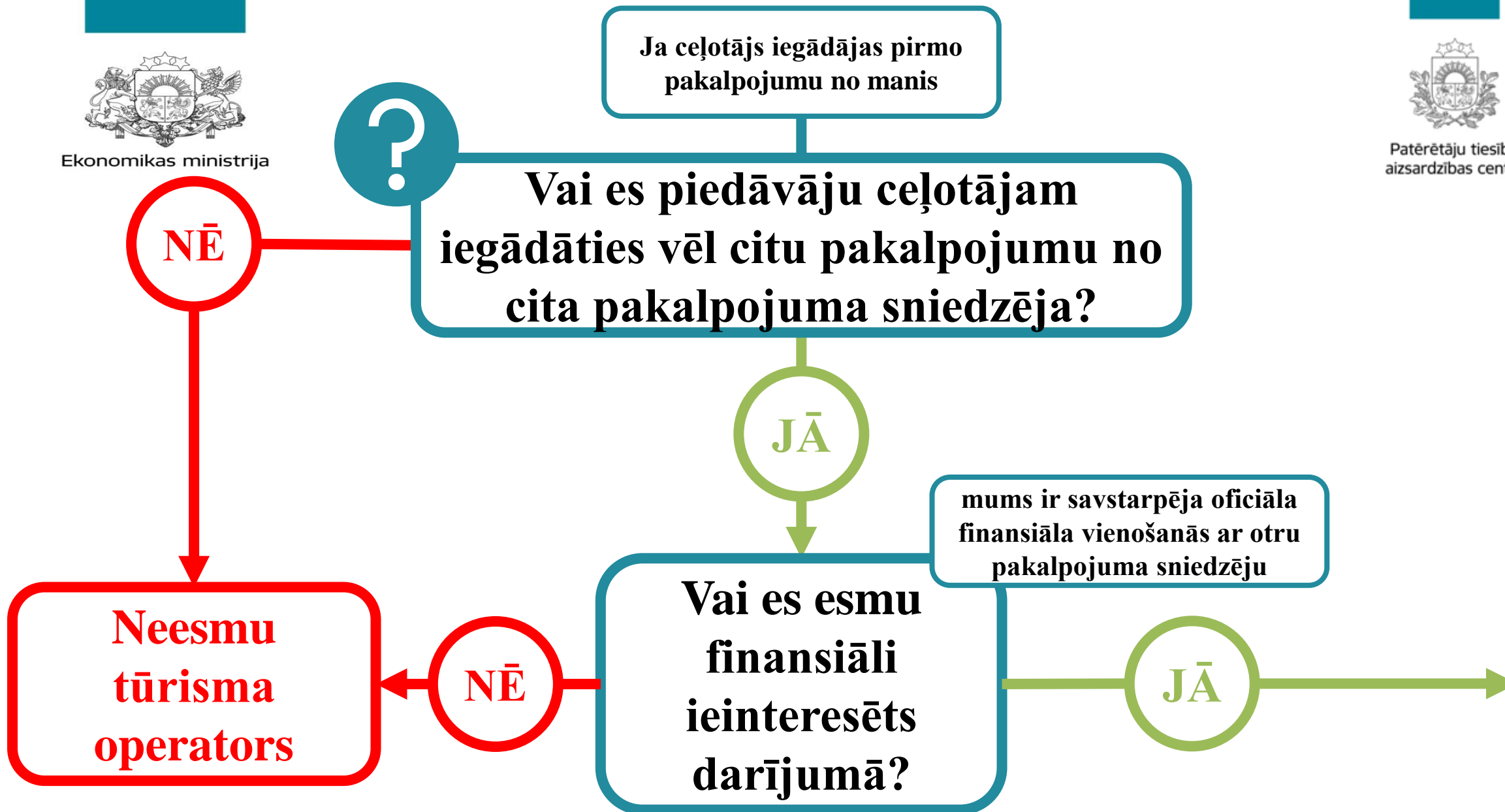
Ja ceļotājs ierodas pie manis un nopērk manu pakalpojumu kā papildus pakalpojumu sava ceļojuma ietvaros, es neesmu tūrisma operators.

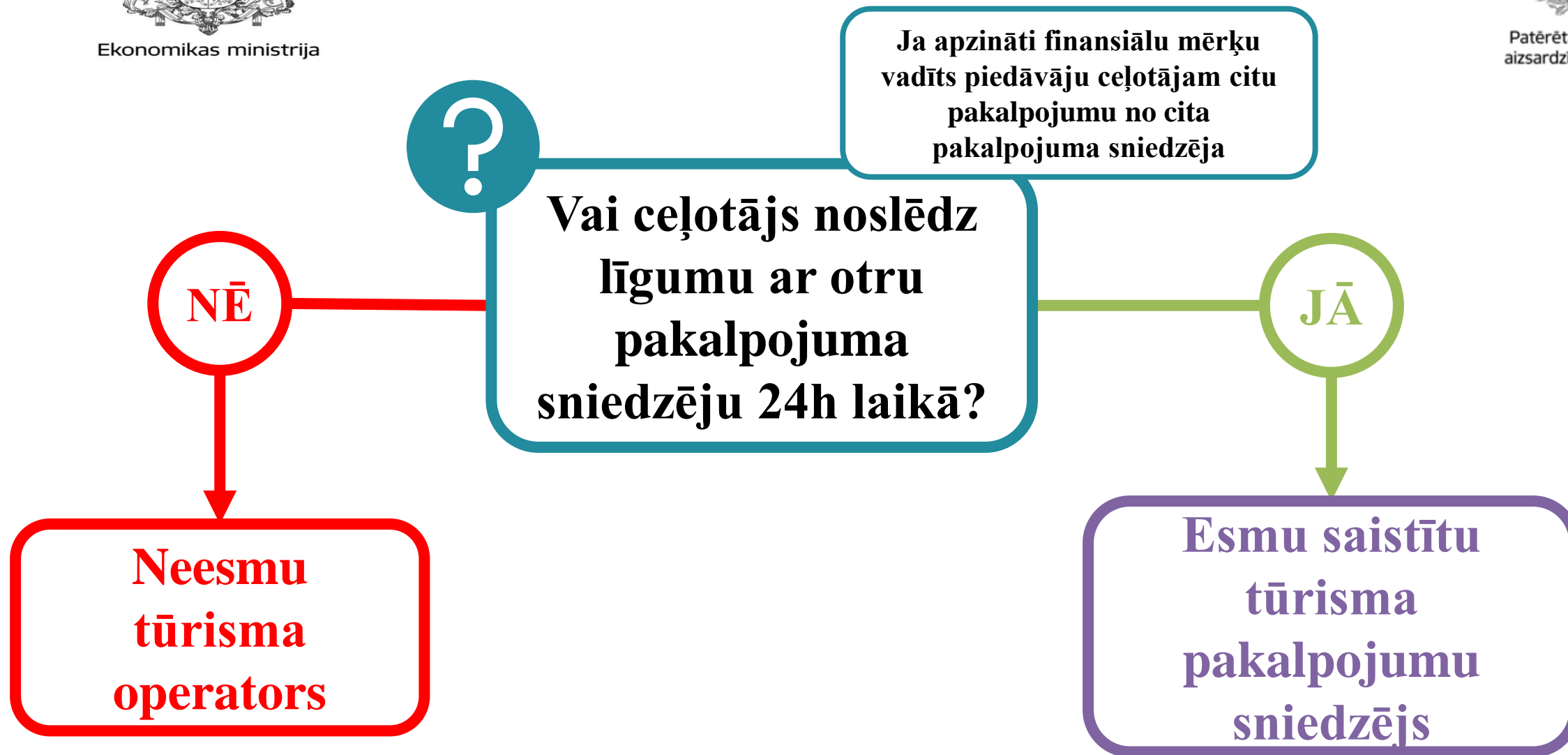

Ekonomikas ministrija

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

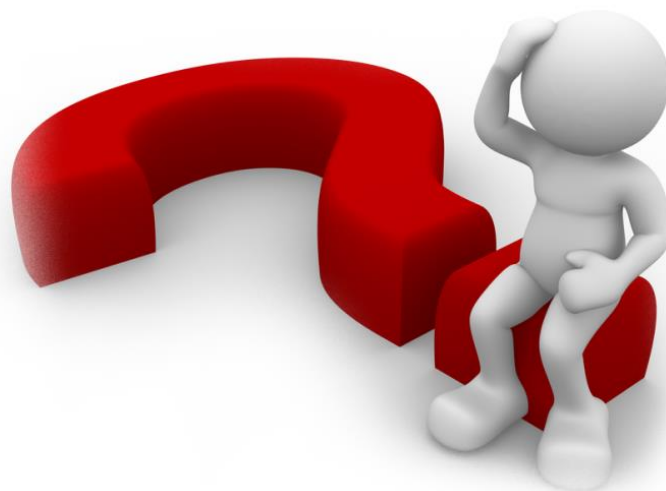

Ekonomikas ministrija

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Vai es visu sapratu pareizi?

Ekonomikas ministrija

Vai uz mani attiecas jaunais regulējums?

Patērētāju tiesību aizsardzības centrs

Man pieder viesu nams un es piedāvāju viesiem palikt pa nakti, no rīta piedāvājot viesiem brokastis, kas ir iekļautas cenā. Brokastis nodrošina cits pakalpojumu sniedzējs, ar ko man ir noslēgts līgums.

Regulējums uz mani neattiecas

i

Brokastis ir daļa no viesu nama pamata pakalpojuma

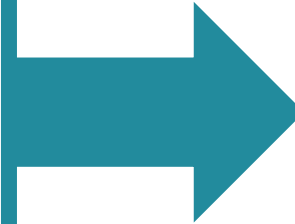
Ekonomikas ministrija

Vai uz mani attiecas jaunais regulējums?

Patērētāju tiesību aizsardzības centrs

Man pieder viesu nams un es piedāvāju viesiem palikt pa nakti. Papildus es piedāvāju viesiem romantiskas vakariņas sveču gaismā netālu esošajā restorānā. Vakariņas ir iekļautas viesu nama numuriņa cenā.

Esmu tūrisma operators

i

Piedāvāju 2 dažādus pakalpojumus par vienu cenu, otrs pakalpojums sastāda nozīmīgu daļu no kopējās pakalpojuma vērtības.

Ekonomikas ministrija

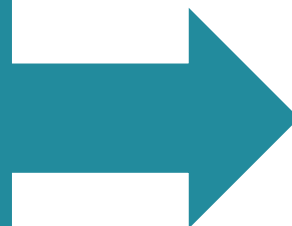
Vai uz mani attiecas jaunais regulējums?

Patērētāju tiesību aizsardzības centrs

Man pieder viesu nams un es piedāvāju viesiem palikt pa nakti.

Papildus es viesiem iesaku iznomāt velosipēdus, kas pieder manam sadarbības partnerim netālu esošajā pilsētā. Viesis man samaksā tikai par viesu namu, taču no sadarbības partnera par iznomāto velosipēdu es saņemu 10% no darījuma summas.

Esmu saistītu tūrisma pakalpojumu sniedzējs

i

Es apzināti veicināju, ka viesies izmanto otru pakalpojumu no mana sadarbības partnera 24h laikā un par to saņemu finansiālu labumu no sadarbības partnera

Ekonomikas ministrija

Vai uz mani attiecas jaunais regulējums?

Patērētāju tiesību aizsardzības centrs

Es esmu gids. Es piedāvāju ceļotājiem ekskursijas pa savu pilsētu. Manā ekskursijā ietilpst muzeja apmeklējums, brauciens zirga ratos un kafijas krūze kafejnīcā ekskursijas noslēgumā. Visi papildus pakalpojumi ir iekļauti vienā cenā.

Regulējums uz mani neattiecas

i

Piedāvāju vienas dienas ekskursijas bez nakšņošanas. Tas nav komplekss tūrisma pakalpojums.

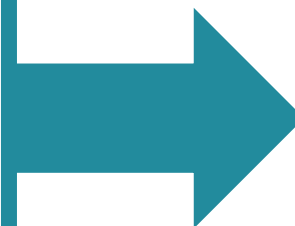
Ekonomikas ministrija

Vai uz mani attiecas jaunais regulējums?

Patērētāju tiesību aizsardzības centrs

Man pieder restorāns. Restorānā man stāv izlikti dažādi reklāmas bukletiņi no vietējā mūzikas kluba. Mūzikas klubs man maksā par reklāmas bukletiņu izlikšanu restorānā.

Regulējums uz mani neattiecas

i

Es tikai izlieku reklāmu. Man nenāk papildus finansiāls labums, ja mans restorāna viesis reklāmas iespaidā apmeklēs reklamēto mūzikas klubu.

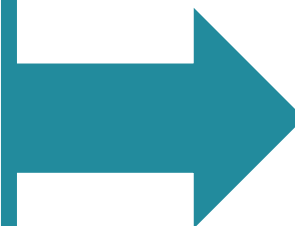
Ekonomikas ministrija

Vai uz mani attiecas jaunais regulējums?

Patērētāju tiesību aizsardzības centrs

Man pieder viesnīca. Mans recepcijas darbinieks pēc viesu lūguma veic rezervāciju blakus esošā restorānā vakariņām.

Regulējums uz mani neattiecas

i

Mans recepcijas darbinieks sniedz vienkāršu pakalpojumu klientam.

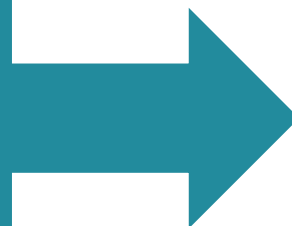
Ekonomikas ministrija

Vai uz mani attiecas jaunais regulējums?

Patērētāju tiesību aizsardzības centrs

**Esmu arodbiedrības vadītājs.
Reizi gadā es organizēju saviem arodbiedrības biedriem ceļojumu uz kalniem, kurā ietilpst avio pakalpojumi, nakšņošana viesnīcā un gida-pavadoņa pakalpojumi.**

Regulējums uz mani neattiecas

i

Pakalpojums tiek sniegts tikai atsevišķos gadījumos, bez peļņas gūšanas nolūka un tikai ierobežotai ceļotāju grupai

Ekonomikas ministrija

Vai uz mani attiecas jaunais regulējums?

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Man pieder atpūtas komplekss meža malā, kur es piedāvāju viesiem palikt pa nakti kempingā. Manā teritorijā ir dažādi citi pakalpojumi (laivu noma, zirga izjādes), kurus viesi var izmantot par maksu. Par katru pakalpojumu viesim ir jāmaksā atsevišķi. Maksāts tiek pēc konkrētā pakalpojuma saņemšanas.

Regulējums uz mani neattiecas

i

Ja par pakalpojumu tiek maksāts pēc tā saņemšanas, pat ja tie ir vairāki pakalpojumi, par kuriem tiek maksāts kopā, regulējums uz šādiem pakalpojumiem neattiecas.

Ekonomikas ministrija

Vai uz mani attiecas jaunais regulējums?

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Man pieder viesu nams un es piedāvāju viesiem palikt pa nakti.

Mans sadarbības partneris piedāvā zirgu izjādes. Mēs esam izveidojuši kopīgu piedāvājumu jaunlaulātajiem, ko mēs pārdodam, ievietojot informāciju savās mājas lapās.

Esmu tūrisma operators

i

Piedāvāju 2 dažādus pakalpojumus par vienu cenu, reklamēju pakalpojumus kā vienu piedāvājumu, pārdodu pa tiešo ceļotājam, noslēdzu ar ceļotāju līgumu.

Ekonomikas ministrija

Vai uz mani attiecas jaunais regulējums?

Patērētāju tiesību aizsardzības centrs

Man pieder viesu nams un es piedāvāju viesiem palikt pa nakti. Mans sadarbības partneris piedāvā zirgu izjādes. Mēs esam izveidojuši kopīgu piedāvājumu jaunlaulātajiem, ko mēs pārdodam tūrisma operatoram.

Regulējums uz mani neattiecas

i

Kaut arī es piedāvāju kompleksu tūrisma pakalpojumu, es to pārdodu tūrisma operatoram un līgumu slēdzu tikai ar tūrisma operatoru (nevis ar ceļotāju).

Ekonomikas ministrija

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Kas man tagad jādara?

Ko darīt, ja regulējums uz mani attiecas?

Tūrisma operators:

- saņemt speciālo atļauju (licenci)
- nomaksāt ikgadējo valsts nodevu
- reģistrēties PTAC uzturētajā datubāzē
- sniegt nodrošinājumu

Tūrisma aģents:

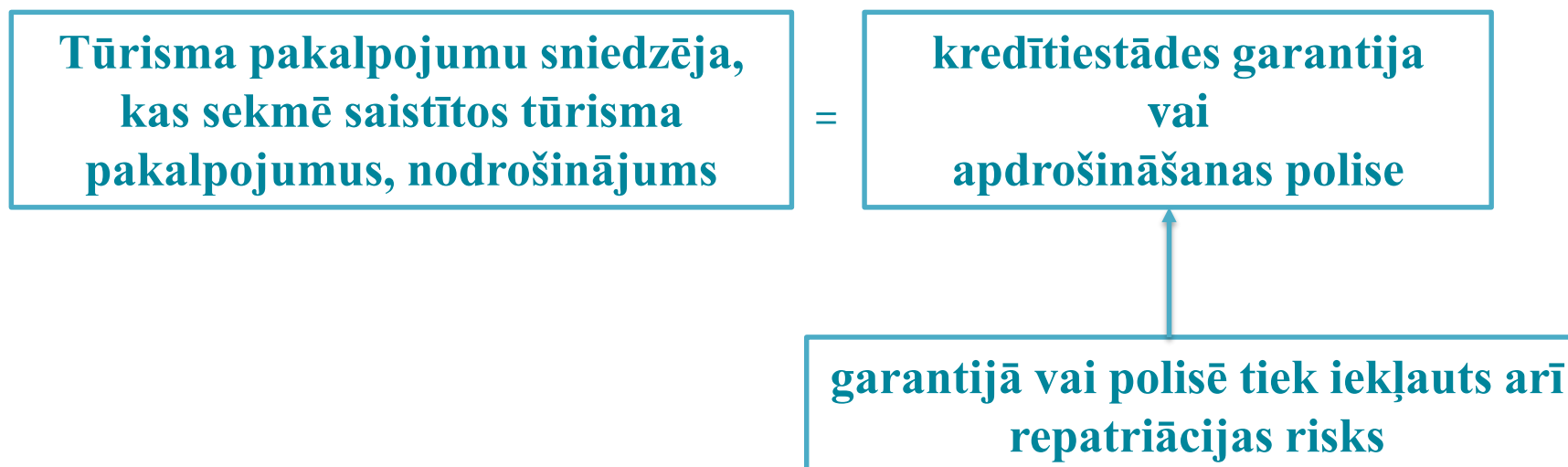
- saņemt speciālo atļauju (licenci)
- nomaksāt ikgadējo valsts nodevu
- reģistrēties PTAC uzturētajā datubāzē
- pārdot tikai nodrošinātus tūrisma pakalpojumus

Saistīta tūrisma pakalpojuma sniedzējs:

- reģistrēties PTAC uzturētajā datubāzē
- sniegt nodrošinājumu

Nodrošinājums par saistību neizpildi vai nepienācīgu to izpildi likviditātes problēmu dēļ

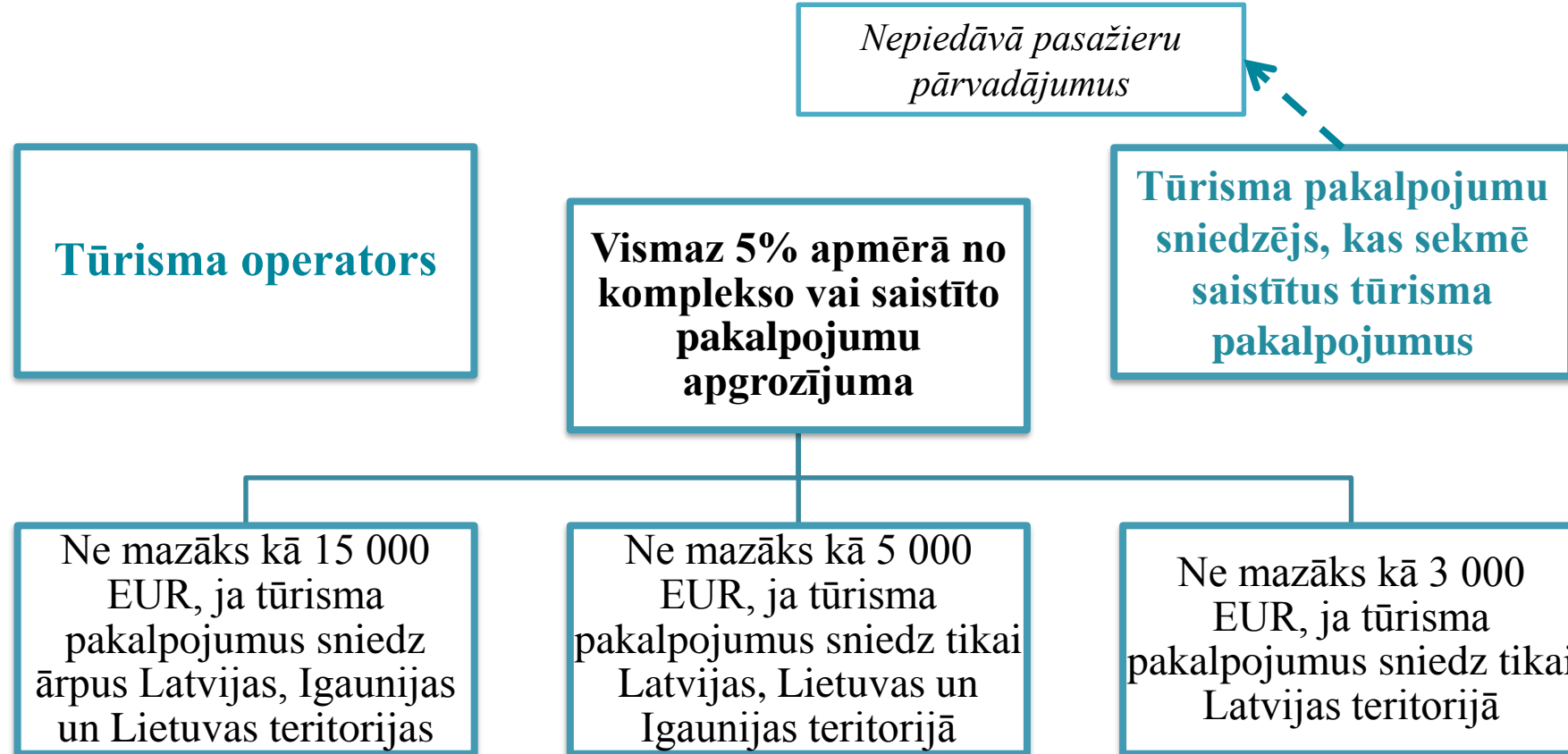

Ekonomikas ministrija

Nodrošinājuma apmērs

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

apgrozījums kompleksu un saistītu tūrisma pakalpojumu jomā – kopējais naudas apjoms, kas tiek saņemts par kompleksu tūrisma pakalpojumu vai pakalpojumu, kas ietilpst saistīta tūrisma pakalpojumā, un kas atspoguļo naudas summu, kas saņemta no ceļotājiem noteiktā laika periodā.

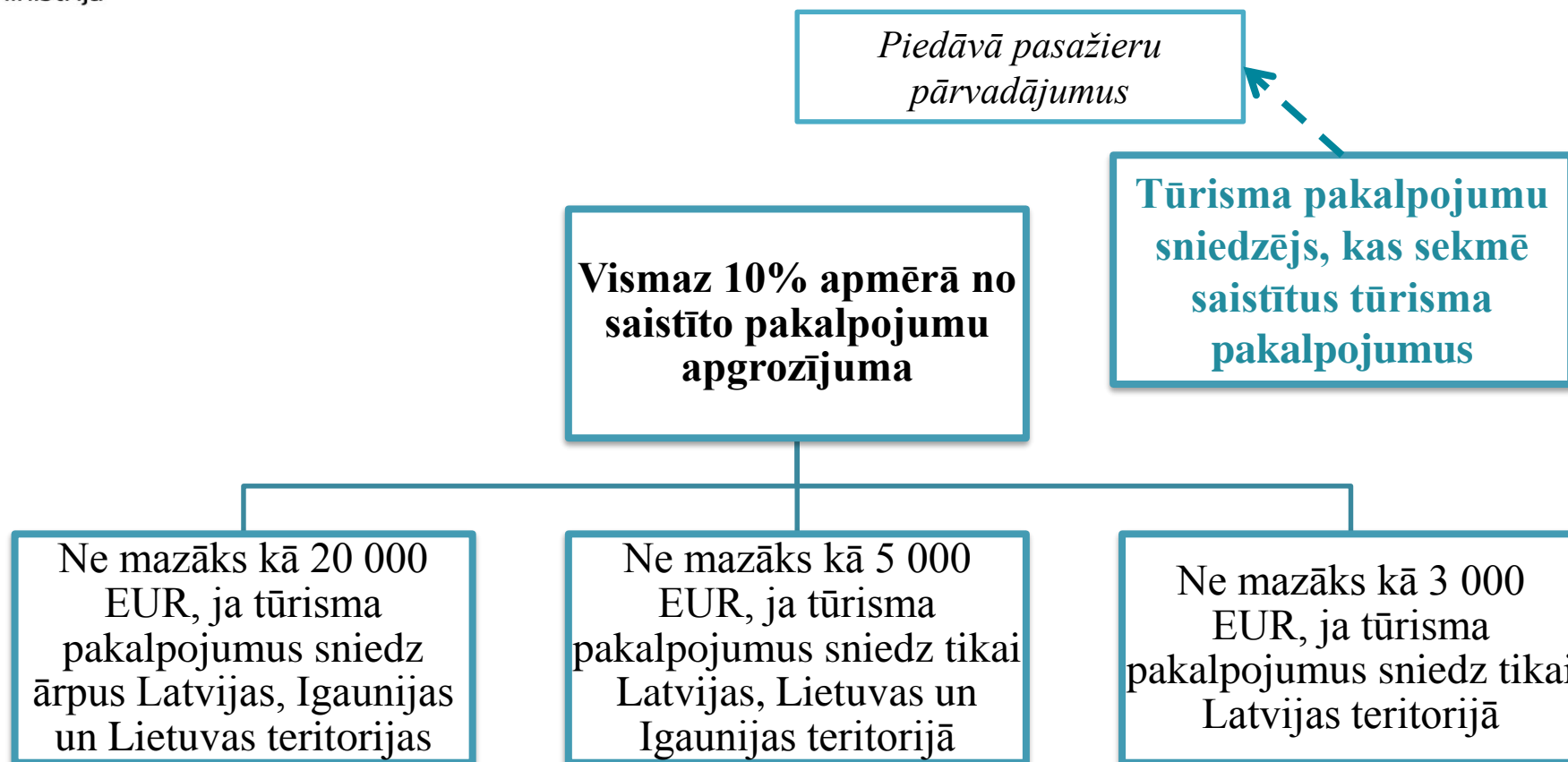

Ekonomikas ministrija

Nodrošinājuma apmērs (2)

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

apgrozījums kompleksu un saistītu tūrisma pakalpojumu jomā – kopējais naudas apjoms, kas tiek saņemts par kompleksu tūrisma pakalpojumu vai pakalpojumu, kas ietilpst saistīta tūrisma pakalpojumā, un kas atspoguļo naudas summu, kas saņemta no ceļotājiem noteiktā laika periodā.

Ekonomikas ministrija

Regulējums uz mani neattiecas?

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Ko man darīt, ja es sniedzu dažādus apvienotus pakalpojumus un sadarbojos ar citiem pakalpojumu sniedzējiem, bet īsti neskaitos nedz tūrisma operators, nedz aģents, nedz saistītu pakalpojumu sniedzējs?

**Droši turpini
darboties**

Regulējums neaizliedz sniegt apvienotus pakalpojumus vai to dažādas kombinācijas.
Regulējums nosaka kādos gadījumos ir jānodrošina patērētāju aizsardzība.

Ekonomikas ministrija

Joprojām nav skaidrs, vai regulējums uz mani attiecas vai ne?

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Zvani, nāc
ciemos, mēs
palīdzēsim!

Kontaktinformācija konsultācijām PTAC:
tel. 67388654; 68806523; 68806522

Sarežģītām situācijām:
ptac@ptac.gov.lv

Ekonomikas ministrija

Paldies!

Kontaktinformācija konsultācijām PTAC: **tel. 67388654; 68806523; 68806522**

Sarežģītām situācijām: **ptac@ptac.gov.lv**